

„Ne bojte se. Zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje: danes je rojen v mestu Davidovem Zvečkar, Gospod.“
Iz božičnega evangelija.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Letna naročnina:
na posamezni naslov
30 din, na skupni 24 din,
za inozemstvo 72 din,
z „M. listom“ 100 din,
za Ameriko 3 dolare
Štev. položnice 11-806
Najmanjši oglas 15 din.
Rokopise ne vračamo.

Uredništvo: Sobota, Križeva ul. 4

Izhajajo vsak četrtek za naslednjo nedeljo

Uprava: Črenšovci

Blagoslovljene svetke vsem sotrudnikom in čitateljem želi uredništvo in uprava!

Mir

Kratka, a vendar tako zaželjena beseda! Če kdaj, nam posebno v teh božičnih svetkih zares iz globine srca prihaja beseda blaženi mir. Ko segamo v roko prijateljem, znancem in sosedom in jim želimo srečne in vesele svetke, nehote pri tem želimo, naj pride v naše družine in med naše ljudi blaženi mir.

Če kdaj, si v teh dneh želi in išče mir vsak po vsem svetu. Mir išče dete v naročju svoje matere, mir išče starček v hladni jami in tihoti posvečenega kraja. Mirno zatočišče išče kmet v svojem domu in krogu svoje družine. Mir išče vojak na neizprosnem bojišču z morilnim orožjem v roki. Vsak išče in se bori za mir, traja in srečen mir.

Pa čudno. Čim bolj ga iščemo, tem bolj se nam skriva. In čim bolj ga kličemo, tem bolj se nam odmika. Zakaj? Iščemo ga tam, kjer ga ni, ker smo pozabili, da je na sveto noč prišel na betlehemske poljane z nebes On, ki je prinesel nemirnemu svetu veliko, neizčrpno zalogo miru. Toda ta zaloga pravega miru ostane mnogokrat nedotaknjena kljub temu, da so vrata do tega miru vedno na stežaj odprta. Svet gre brezbrizno mnogokrat mimo teh vrat.

Vsak in tudi ti, kar dobro veš, da miru, ki si ga iskal morda drugje, nisi našel. Nisi ga našel ne v pijančevanju, ne v razuzdanosti svojega telesa, ne v bogastvu, ne v častihleplju. Ni ti ga prinesla tiha noč ali hrupen dan, tudi ne omamljivo šepetanje večernih sapic. Zato, ker nisi hodil po poti, ki je preproste betlehemske pastirje pripeljala pred božje in ljubezno Dete.

Le pogled vesele angele, kako čudovito so peli, preproste pastirje, tri modre! Pogled tudi milijone mučencev, ki so v grozovitih mukah prelili svojo kri za to božje Dete! Pogled stotisoč junakov, čistih devic in požrtvovalnih redovnic, ki so jim lica rožnata, oči svetle, srce pa spokojno in srečno. Pa jih vprašaj, kje je vretina njihovega miru. Našli so ga v betlehemskem hlevu pri Detetu, v jasli položenem. Kajti to Dete je prineslo vsemu svetu blaženi in sladki mir, vsem, ki ga iščejo pri Njem.

Danes svet ne pozna miru. Oglušelo streljanje in rožljanje orožja napolnjuje svet. Zunaj v svetu ni miru. Tudi v državah, ki niso trenutno zapletene v vojni metež, je nekako soparno, kakor pred nevihto, ki prinaša s seboj točo uničevanja. Nihče nam ne more zagotoviti za jutrišnji dan trdne stalnosti in neodvisnosti. Vidimo pa da so vsi, ki so šli mimo tega malega Deteta, ki je premagalo Herodeže, Pilate, mogočne rimske cesarje, je to Dete šlo tudi mimo njih s svojim blaženim mirom. Ne potrebuje to Dete njih, njihovega orožja! Orožje se bo skrhalo, bojevitke roke bodo omagale, ljudje izkrvavili na bojnih poljanah in morda šele takrat bodo vsi spoznali, da bo prišel mir med nje, če se bodo zopet povrnili na pot preprostosti betlehemske pastirjev.

Kadar bo Kristusov mir zavladal v naših družinah in v naših srcih po vsem svetu, potem ne bo treba malim narodom iskati svojih pravic z orožjem v roki, a tudi ne velikim grabežljivo segati po tujih zemljah.

„Mir ljudem na zemlji, ki so Bogu po volji...“ je tudi danes klic Materecerkve.

Pozdravljeno Dete betlehemsko!

Ko leto za letom postavljamo po naših domovih jaslice, pazimo vselej na to, da je vse usmerjeno na betlehemsko Dete, učlovečenega Sina božjega. Pastirji, trije modri, volek, oslek, ovčice na pašniku, šumljajoč potoček, drevje, truma angelov prav vse je naravnano proti jaslicam. Ves svet z angeli in človekom vred je zlit v čudovito celoto, ki jo osrečuje novo duhovno življenje. Nebo in zemlja klečita ob nogah Deteta.

Svet ob jaslicah res ne pozna ničesar drugega ko Kristusa. Kajti s Kristusom je dan odgovor na vsa žgoča vprašanja, ki so težila razmišljajoče duhove človeštva. Kristus Rešenik sveta!

V Njem najde utešitev vsako hrepenenje po sreči in pokoj vsako nemirno srce. V jaslih je Sin božji postal na čudežen način človek sredi svojega stvarstva in nam na stežaj odprl bajna bogastva svojega kraljestva.

Pa vendar! Kako redko se ustavljamo ob tem bogastvu. Kako vse drugačno življenje utripa, zunaj v svetu v nasprotju s to podobo svete noči.

Sveta noč, blažena noč...

Mar nismo mi, ki se imenujemo kristjani, slični onim, ki iščejo rešitve iz današnjih nevol povsod drugod, samo s preprostimi pastirji jih je reči sram: „Pojdimo v Betlehem in pogledjmo...“ Raje pravijo: Pojdemo k tistim, ki imajo moč, pojdimo k novim rešenikom človeštva, h kakemu Muftiju ali Hirohitiju, pojdimo raje k zločincem in goljufom, le h Kristusu, edino rojenemu Sinu božjemu ne! Čudovita je postala dandanes človeška govorica. Govorijo o neki novi veri, o novih čudah, o novih polbogovih, ki bodo prinesli novo odrešenje človeštvu. Moške besede preprostih pastirjev pa se sramujejo.

Saj so tudi pastirji bili ubogi ter so pripadali najnižjim slojem ljudstva, toda bili so pošteni in s čisto vestjo, ljudje, ki so iskreno hrepeneli po Bogu, ljudje, ki jim je bilo prostrano zvezdno nebo nočni zastrž, miroljubni in usmiljeni do svojih živalih. Niso bili samo verni, ampak tudi najsrečnejši ljudje, bili so ljudje novega časa, prvi pozvani k novemu kraljestvu in novi krščanski kulturi, ki je rodila tekom stoletij ogromne sadove.

Toliko danes govorimo o novem času, o propadu starega časa, o prelomu, o začetku nove zgodovine človeštva, o novi preureditvi Evrope! Toda se vam ne zdi, da je človeštvo, zlasti v zadnjih desetletjih, stopilo na pot čudnih zmot? Že res, da so ljudje na tej poti ustvarili velikanske nebotičnike, tovarne, prepleli zemljo z električnim omrežjem, tako da so noč spremenili v svetel dan.

Asfaltirane ceste na zemlji, železnice, avtobusi, letala, vse najdeš na svetu. Na njem pa vedno bolj izginja človek, ustvarjen, po božji podobi, naraščajo pa velike, na slepo hiteče množice, na svetu, kjer se bije neizprosna boj do uničenja, ko se ti zdi, da se bo vsak čas svet sesul v razvaline. Razstrelilne bombe, strupeni plini, oborožene trdnjave, razmetani grobovi so spremenili rodovitne njive v neizmerno puščavo. Po cestah ležijo žrtve ubitih, pohojenih, oskrunjenih, razlaščanih! Množice begajo vse križem, da bi našle vsaj majhen prostor za mirni počitek, vse so izstradane, gole in bolne, kakor si sploh slabše misliti ni mogoče.

Cele narode je ta sedanja strahotna vojna iztrgala iz njihovih mirnih družinskih bivališč in jih nagnala na cesto bede. In zdrobljene kosti ubitih so razmetane na cestah, preko katerih so se valili najnovejši tanki. — To naj bo tisti novi čas, prelom, začetek nove srečne zgodovine človeštva, nova Evropa, ki naj nadomesti krščansko kulturo?! Če kdaj, si narodi žele prav sedaj konec te bedaste vojne. Toda napuh in sovražen prezir voditeljev noče kloniti kakor preprosti pastirji v iskreni ljubezni. Ko bo vsak voditelj kakor pastirji pokleknil pred svojim Bogom in kakor trije modri našel rešitev vseh vprašanj v otroški veri — bo nastopila na svetu res stara zlata doba.

Mehka božična noč se bo te dni razpredla nad svetom.

Ob koncu leta

V nepovrnjenost je utonilo leto 1940. Minulo je in odbežalo kakor sen iz mladosti. Odbežalo je, a vendar njegov spomin ne premine, dokler bomo tlačili to zemljo.

Po evropskih, azijskih in afriških tleh je tekla kri. Jok in vzdih sta se mešala z regljanjem strojnic in brnenjem letal. Če bi tiste solze, ki so jih matere, žene in dekleta izjokale v tem letu, pretočili v Muro, bi Mura odnesla vse mlino in podrla vse mostove.

Kaj je glavna oznaka preteklega leta? Obupno trpljenje in sovraštvo po bojiščih, raztepena družinska ognjišča, razrušeni domovi, osirotelost in pomanjkanje v državah.

Mi, večna hvala Bogu, nismo bili sicer sredi bojišča. Toda naš mladi rod je bil tudi raztepen po svetu. Šli so z velikim upanjem iskat kruha v tujino, pa so zašli v srdito in neizprosnno vojno, ki jih je razgnala na vse strani, da še danes ne vedo mnogi za svoje v tujini. Doma pa ostareli ljudje in nedorasli otroci komaj poskrbijo za sebe. Radi bi delali, pa ne morejo več. In tako čakajo doma osirotela deca, zapuščen dom in polja.

Siromaštvo se je prlithotapilo v kmetске hiše. Kmetске, pravimo! Kajti v mnogih trgovskih hišah se je kri, prelita na bojiščih, spremenila v zlato, prinesla jim je bajno bogastvo.

Vrh tega je še pritisnil sedaj tak mraz, da ti sapa skoraj sproti zmrzuje, a vojna in draginja pa le nočeta zmrzniti. Pa je menda res tako na svetu, da vsaka vojna bogatejše še bolj opomore, siromake in reveže pa še bolj pritisne k tlom.

Vojni čas nam marsikaj razkrije. Odkrije nam lepe, plemenite misli in junaške kreposti naroda, ki so morda nezavedno dremale v udobju, a še bolj pa vzbudi speče človeške strasti in sovraštvo.

Pribiti je treba, da je naš narod v prav posebni meri pokazal svoje vrline in smisel za narodno edinstvo ravno letos, ko se je kakor en mož dvignil zoper vsako kršenje naše narodne neodvisnosti in svobodo. In to tako, da so začudeno prisluhnili tudi veliki narodi.

Toda tik pred zatonom tega leta pa se je ves slovenski narod odel v črno žalno obleko. Mrtvaško zvonjenje po vseh cerkvah in žalostno vihrajoče črne zastave in veren narod, zbran v desetstisočih, je s solznimi očmi sprejel in položil k večnemu počitku svojega priljubljenega voditelja in tako-rekoč pravega očeta dr. Antona Korosca. Naša država, prav posebej še slovenski narod, je izgubil treznega in izkušenega voditelja. Z neko plahostjo gledamo v bodočnost. Toda mi smo se strnili pred grobom mrtvega voditelja in prisegli, da bomo zvesto hodili po poti, ki nam jo je pokazal on in krčevito branili tri najsvečejše dobrine: *krščansko vero, slovensko družino in jugoslovansko državo.*

Toda mnogim, mnogim ljudem bo tako čudno in prazno v duši. Kjer je sovraštvo, ni mesta za ljubezen in mir, ampak samo hladna noč, tema kakor bi zašla betlehemska zvezda. Božični zvonovi bodo to sveto noč razlili svoje radostne zvoke čez zemljo, a bodo najbrž morali plaho utoniti brez odmeva v brnenju letal in trušči bomb.

Kdaj nam bo božična noč zares prinesla trajen blaženi mir? „Pojdimo v Betlehem...“

Sprevod, kakršnega še ni videla Slovenija

Poslednja pot dr. A. Korošca

V ponedeljek dne 16. decembra jutraj okrog šestih so pripeljali truplo pokojnega dr. Korošca v Ljubljano. Nato so ga v dolgi procesiji in s prižganimi svečami prepeljali v dvorano banske palače. Vse svetilke so bile zavite v črno tenčico. Ljudstvo in visoke osebnosti ga je hodilo ves dan neprestano kropiti njega, ki je ležal med venci, gorečimi svečami in sredi svojih odlikovanj.

Zvečer nekoliko pred osmo uro pa so dvignili krsto pokojnega dr. Korošca z visokega odra v stekleni dvorani na banski upravi. Pred bansko palačo se je zbrala duhovščina z beograjskim nadškofom dr. Ujčićem, dr. Tomažičem in dr. Rožmanom na čelu. Ko so opravili pogrebne molitve, se je v imenu Slovenije poslovil od njega ban dr. Natlačen, ki je poudarjal, da je bil pokojni dr. Korošec tudi v ostri politični borbi vedno katoliški duhovnik. Do najhujšega političnega nasprotnika je bil vedno obziren in je imel zanj prijazno besedo. Poudarjal je tudi njegovo neizmerno ljubezen do svojega naroda. Nato se je razvil nočni sprevod samih moških s plamenicami v rokah, med gostim špalirjem desetisočglave množice. Nič jih ni oviral oster mraz.

Pred vseučiliščem se je sprevod ustavil. V največji tihoti je spregovoril vseučiliški profesor dr. Kušej lepe, nad vse tople besede in akademski zbor mu je zapel žalno pesem. Nato je krenil sprevod v grobni tišini med molitvijo akademikov proti stolnici, kjer so posmrtni ostanke voditelja slovenskega naroda poslednjo noč prenočili. Škofje so za pokojnika molili, moški zbor stolnega kora je zapel dve pesmi, nato pa se je začel mimohod ljudstva, ki se je kar trlo, da bi radi videli svojega voditelja na zadnji postaji pred grobom. Dr. Korošca so potem vso noč stražili katoliški akademiki.

Proti grobu.

Drugi dan v torek ob deveti uri dopoldne so se v ljubljanski stolnici začele žalne slovesnosti za dr. Korošcem. Med sv. opravilom je imel ljubljanski škof dr. Rožman spominski govor, v katerem je poudaril, da je bil pokojni dr. Korošec velik in vzgleden duhovnik in da so prav v duhovništvu korenine vse njegove veličine.

Po končani žalni slovesnosti se je razvil po ljubljanskih ulicah ogromen sprevod, kakršnega še Ljubljana ni videla. Ulice, kjer se je pomikal sprevod, so bile docela zasedene in na mnogih oknah so gorele sveče.

V tem sprevodu je bila zastopana vsa Jugoslavija. Nj. Vel. kralja Petra II. je zastopal general Ljubomir Štefanovič, vlado pa je zastopal mesto obolelega predsednika Cvetkoviča podpredsednik in voditelj Hrvatov dr. Vladimír Maček in številni ministri. Za njimi so šli najodličnejše osebnosti v srbskem, hrvatskem in slovenskem javnem življenju. Vse organizacije v Sloveniji so bile zastopane. Nad 300 gasilcev s 25 zastavami, za njimi je stopalo prek 900 članov FO v krojih s prek 50 zastavami FO, nad 300 članic DK v krojih, do 50 Sokolov v kroju in civilu, skavti, nad 360 redovnic, veliko število akademikov, prek 200 duhovnikov in na vozovih peljali nad 150 vencev. Tako se je res vsa Slovenija strnila okrog mrtvega voditelja na zadnji poti. Šele ob enih popoldne se je končala ta nepregledna vrsta kljub silnemu mrazu.

Po končanih obredih ob grobu

je najprej spregovoril škof dr. Tomažič za njim je ganljivo in kratko govoril dr. Maček, nato zastopnik predsednika Cvetkoviča beograjski župan Tomič, minister dr. Miha Krek, ljubljanski župan dr. Adlešič, predsednik Prosvetne zveze dr. Lukman, podpredsednik Glavne združne zveze dr. Postlč in ravnatelj slovenske Zdržne zveze Gabrovšek. Iz vseh govorov je vela trpka bolest od nenadomestljivi izgubi velikega voditelja Slovencev in tvorca Jugoslavije.

Šele okrog pol dveh so se vse te množice razhajale s krvavečim srcem kakor osirotela družina, ko pokoplje svojega ljubljenežega očeta.

Voditelj slovenskega naroda pa počiva sedaj med najzaslužnejšimi možmi na Navju.

Sem bo slovenski narod večkrat poromal, ko bo iskal utehe in poguma.

Naj v miru počival!

M. B.

Božič na prvi fari

Kdorkoli in kjerkoli po svetu si doma iz kmetske hiše, ti o Božiču rade poromajo misli v domačo hišo, domačo vas in domačo cerkev. Obkrožijo te spomini iz mladosti, obdajo te s preprosto in domačo toplino, da nehote pozabiš v tujini na mraz in glad. V duhu vraste pred tvojimi očmi dom s svetostjo svetega večera, „betlehem“ z otroško preprostostjo in božično drevo z bleščočim okrasjem.

Misli ti romajo v domače svete večere, četudi sedi v kavarni ob črni kavi, ob radiu, ki ti s svojo muziko vzbuja svetononočno razpoloženje, ob knjigah, da ob njihovi lepoti pozabiš na trdo vsakdanjost in morda ob litru, da v obupu prekrokaš sveto noč...

Kako lepo so božični svetki obdani z vencem starinskih domačih navad in neke svečane preproščine. Jaz sem jih vedno preživel doma.

Zadnji sveti večer in božič pa sem moral preživeti v tujem kraju in — postelji. Kakor vsakemu človeku, ki pride na novo in še celo prvo mesto, je tudi meni bilo vse novo in zanimivo. Ljudje, naselja in pokrajina. To je bila fara, ki si je izbrala za zavetnika samega škofa sv. Ruperta, farane pa mu pomagata zdraviti sv. Anton srčne in sv. Rok telesne bolezni. Treba je res priznati, da si je ta fara vsestransko in posrečeno — vsekakor tudi uspešno — poskrbela za svoje zaščitnike.

Vendar pa te cerkve, kakor smo vajeni po Slovenskih gorica, bo tvoje

oko zaman iskalo na kakem gričku. Cerkev se je vsedla v dolino, v varno zavetje okoliških vinskih bregov in v svoji skromnosti ne razkazuje radovednim očem svojega lepote. Zato ni čudno, da je tudi bistro oko krvoločnega Turka ni opazilo in je morda edina v Slovenskih gorica, v katero ni stopilo kopito turškega konja.

Kakor piščeta se tesno stiska nekaj hiš ob cerkvi. Zaman sem iskal tu široke razgledanosti ob cerkvi, ki sem je bil tako vajen v prekmurski ravnini. Vinski bregovi zapirajo pogled. Cerkev s svojim prstom kaže, proti nebesom, kakor bi hotela reči: vsa sreča je v Bogu, ne pa v svetu.

Ko me je usoda vrgla tik pred adventom v to faro, sem romal skoraj vsak dan z Bogom po fari. Mene nič oviralo pa tudi ljudi ne. Ne dež, ne sneg, ne noč. Čim hujši je bil mraz, čim bolj je naletaval sneg, tem bolj na koncu fare je čakal kak bolnik prvo srečanje z Bogom. Pa tudi rad sem šel. Že zato, da ponsem ljudem, ki se jim je življenje nagnilo že na večer ali pa so se morali posloviti sredi najlepše mladosti od tega sveta, ker jim je zahrbtna bolezen grizla in spodjela življenjske moči, tolažbo in okrepcilo. Kaj zato, če je bila dolga in naporna pot! Nosil sem jim Boga in to je bila najlepša in radostna sreča.

Pa tudi za to, da spoznam ljudi in faro. Vajen ravnine, sem koračil po bregih z dolgimi, naglimi koraki, da

K. Derkač, stud. iur.

Pri dr. Korošču v Begunjah

(Obisk prekmurskih študentov)

V avgustu 1939. smo štirje študentje iz Slovenske Krajine (Stefan S., Štefan B., Jožek Z. poleg mene) kolesarili po Sloveniji. Potovali smo preko Dravograda, Savinjske doline proti Bledu in Bohinju, kjer je istočasno AD „Zarja“ imela svoj kulturno-socialni teden. Napravili smo izlet v bližnje gore v družbi nekaterih akademikov. Usoda je hotela, da je ravno tiste dneve deževalo, da smo se morali dolgo muditi na Komni in praznili svoje denarnice. Obiskali smo jugoslovansko-italijansko mejo na Bogatinu, kraje, kjer je med svetovno vojno tekla kri.

Jožek Z., šestošolec, najmlajši med nami, vesel nagajivec, nekoliko vihrav in razposajen, je plezal po najnevarnejših skalah in natrgal največ planik. Ko smo se vračali z gorá, smo ostali sami.

Domenili smo se, da obiščemo našega narodnega voditelja dr. Korošca, ki je bil takrat na bolezenskem odihu v Begunjah. V Begunjah so švigali diplomatski avtomobili. Istočasno so bili tam predsednik vlade Cvetkovič, dr. Krek in ban dr. Natlačen.

Potrčamo v župnišću. Župniku izrazimo prošnjo, da želimo obiskati našega narodnega voditelja.

Nemogoče. Dr. Korošec je bolan in že dolgo ne sprejema nikogar. — Rekel sem mu, da sem Koroščekov sorodnik in ga hočem na vsak način obiskati, zato smo prišli sem, celo iz daljne Slovenske Krajine.

„Bomo videli. Oglasite se ob pol petih!“ se je vdal župnik. Gojili smo upanje, da naš trud ne bo zaman. Medtem smo obiskali dom pokojnega škofa dr. Jegliča.

Od blata in dežja poškropljeni smo se nekoliko okračili in pripravili na težko pričakovano avdienco. Točno ob določenem času nas povede h Koroščekovemu stanovanju. Ustavili smo se v vrtni lopi, kjer so sestre pripravile okusno južino s poticami, ribjimi konzervami in vinom. Jožek je narahlo vzdihnil, rekši: „Dr. Korošec so dober gospod.“ — Čez nekoliko minut se je pojavila značilna Koroščkova postava pri vratih. Ozrl se je nazaj nekoliko nejevoljen na svojega Dragija (Koroščekov osebni sluga), ki se je glasno sporekal s strežajem.

Pozdravimo ga in se mu predstavimo. Koroščekovo oko se je razjasnilo. Vsakega posebej je premotril, nato velel sestri in si vzeti dobrot, ki so bile na mizi. Izročili smo mu pozdrave v imenu g. Klekla, g. dekana Jeriča in v imenu vseh onih, katerih smo se trenutno domislili in vedeli, da jih dr. Korošček pozna, samo da nam ni zmanjkalo besed. Zahvalil se je in takoj se je med nami razvil živahen razgovor, zlasti so ga zanimale

razmere v Slovenski Krajini. Obujal je spomine iz dijaških let, ko je preživel vrsto počitnic v Slovenski Krajini pod tedanjo Avstro-Ogrsko. Zlasti je dobro poznal zapadno Goričko in Ravensko, ki jih je med počitnicami, ko je bival pri svoji sestrični na Cankovi, mnogo prepotoval.

„Vaš dedek so bili hudi“, je nadaljeval in pri tem gledal na mene „nikdar nisem smel biti brez dela. Včasih so mi napolnili koleselj s pekovskim kruhom, zapregli konja in me poslali raznašat zemlje. Spominjam se hudega črnca, ki mi je večkrat ušel.“ Postalni smo pozorni na njegov pogovor, čudili se njegovemu spominu, saj je vedel še naštetih tudi krčme, ko je povprašal, ali ta ali oni krčmar še živi.

Preko razgovorov o domačih smo prešli na M. Soboto. Pozanimal se je za našo gimnazijo in za soboško prebivalstvo. Ker je bilo navzočih največ Turniščarov, tudi pogovor o turniški fari in o njenem popularnem dekanu g. Jeriču ni izostal. Jožek Z., katerega stric je bil Koroščekov tajnik, je prišel na dan z naivnim vprašanjem, kako se je njegov stric v službi dr. Korošca „oponašao“. Spogledali smo se nad prostaškimi vprašanjem svojega najmlajšega, ko smo se zavedali koga imamo pred seboj. Dr. Korošček pa, ki je razumel našo zadrego in mu je ugajal fantov pogum, se je dobrodušno nasmejal in odgovoril: „Dobro, zelo dobro.“ Prasnil smo v smeh, Jožek je zardeval in čim bolj je zardeval,

se je vsak faran, ki me je spremljal, zasopljeno in začudeno oziral kajti vajeni so bolj počasne hoje. Marsikaterega sem tako gnal pred sabo, — saj mi oprostijo ta greh, — da je kljub najhujši burji in mrazu bil ves rosnat. V moje mrzle, revmatične noge pa je taka hoja pognala prijetno toplino.

A ker sem vendarle moral vdihavati ledeno mrzel zrak, se je vtihotapil v mojo notranost močan prehlad, ki je votlo odmeval na zunaj. Nisem ga mogel pregnati ne z vinskimi ne z žganičnimi čaji.

Ker sem začel čudno kašlati, me je župnik prisilil, da sem moral iti v posteljo.

„Zaletlost ravninska, kaj pa tako norite!“

Nič niso pomagali moji izgovori, da ni tako hudo. Pred njegovo odločno kretnjo in predriživim pogledom sem moral kloniti.

Na sam sveti post, tik pred svetim večerom, sem moral v posteljo. Pomožni mežnar blaga duša me je zaskrbnjeno pobožnostjo in s prekrižanimi rokami miloval. Odeval me je, popravljaj zglavnik, prinašal čaje, kuhane po Kneipovih nasvetih. Toda njegova skrb je bila zaman. Ne vem, ali me je obšla dobra volja ali kaj, nenadoma sem polglasno začel peti: „Circumdedeunt me...“ ki se tako otožno lepo sliši v krajih, kjer je pogreb v slovenskem jeziku. Njemu pa je ta pesem stopnjevala bol in mu privabila solzo v oči.

Pa vendar, bil je večer pred božičem! Kako sem se ga veselil! Zunanaj je bila takrat lepa noč, hiše porznjene v sneg. Bil je sicer mraz, da je vse škripalo pod nogami in ti sapa malone sproti zmrazilava, toda lepota zvezdnatega neba se je čudovito odražala in spajala s slovesnostjo tega večera.

Posvet na nočni omarici je mettal širok kolobar luči, ki se je lomil ob peči, kjer je plapolal ogenj. Zunaj si voščijo ljudje vesele praznike, se zbirajo v toplih hišah, si pripovedujejo zanimivosti in čakajo na polnočnico.

Jaz pa sem se moral premetavati v postelji. Od časa do časa sem se oprl na roke, a me je tako zabodlo, da sem nehote omahnil nazaj na vzglavje.

Tik pred polnočjo, so zapeli ubrano in slovesno božični zvonovi. Morda prav zato, ker ima škof sv. Rupert zvonove čudovite ubranosti, ki jih menda res stežka premore kak drug svetnik v Slovenskih gorica. In sedaj, na sveti večer, pa so nalašč ubrali prav glasen in slovesen zvok. V cerkvi so zabučale orgle, pevci so se potrudili, da so peli mlademu Kralju najlepše melodije, kar jih premorejo njihova grla. Nad vsemi melodijami pa je plaval čudovito mehki glas

tem bolj smo se s Koroščem smejali, nazadnje tudi Jožek z nami vred. Pozanimal se je še za nekatere akademike ki jih je poznal, vprašal, kako živi ta, kako oni, kako mu gre i. t. d.

Ker je čas mineval, smo izmenjali še nekoliko besed, ker je prišel župnik in nam za Koroščekovim hrptom namignil, da je čas odhoda. Vstali smo in pospravili, kar je bilo na mizi. Poslovili smo se od dr. Korošca. Jožek Z. mu je izročil šopek planik, ki jih je natrgal na poti s Triglava.

On pa je segel v žep, odprl popolnoma nove stotake in stisnil vsakemu prilično vsotico. Iz prvega nadstropja nas je opazoval minister Magarašević, ki je kadil cigaro, se nam smejal in zadovoljno kimal.

Dr. Korošček nas je spremljal do vrat: „Želim vam srečno pot, dobro potujete!“ Ko smo se nekoliko oddaljili, nam je veselo pomahal z roko.

Težki in mračni oblaki so se umaknili večernemu soncu. Nasmejal se nam je gorenjski svet. Pred nami se je vila oprana, bela cesta. Jožek, ki ga je z nami vred minila praznina v želodcu in žepu, je zavriskal, pognal kolo in mi za njim proti beli Ljubljani.

Sedaj ga ni več med nami. Težko bomo preboleli njegovo izgubo, mi, ki vemo, kaj nam je bil. Ostali so samo spomini na nekdanje dni, ko je živel naš oče — med študenti študent.

gosli ob pesmi: „Sveta noč, blažena noč...“

Jaz pa sam, zaklenjen poleg razkošno razsvetljene cerkve na sam sveti večer, v noči, ko se je dogodilo betlehemsko čudo!

Pritihotapila se je še misel na dom in domači sveti večer. Takrat bi najraje zajokal. Pa sem stisnil zobe, upihnil luč in se podal v deželo sanj.

Na Štefanovo nisem mogel več vzdržati v postelji. Pri rani maši je g. župnik povedal, da pozne maše ne bo.

„Pa bo, če tudi se bom po treh vlekli k oltarju,“ sem sklenil.

Skrivaj sem naročil glavnemu mežnarju, da je med svojimi oznanili pred cerkvijo glasno oznanil ob 10 h sv. mašo.

Ko so zvonovi odvalili, sem bil nenavadno hitro v zakristiji in se ob-lekel za mašo.

Župnik je komajob zvonjenju zvedel za to.

„Mu že pokažem! Tak in v ta mrzli“ in hitel v zakristijo. Ker sem že stal ob vходу v cerkev, se je premislil in mi samo pomenljivo z glavo pokimal. Pa je le bil vesel tudi on.

Nedela

pred novim letom

Tisti čas Jožef i Marija, Mati Ježušova sta se čudivala tomi, ka se je od njega gučalo. I Šimeon je je blagoslovo i pravo je Mariji, Materi njegovej: „Glej, te je položeni v padec i v vstaničenje v nogih v Izraeli i v znamenje, šteromi de se proti gučalo i tvojo dūšo prebodne meč, da se odkrijejo mišljenja v nogih src. I bila je prorokica Ana, hči Fanuelova, z Azerovoga pokolenja, že jako priletna. Potem, ka je živela s svojim možom sedem let od svojega devištva. Bila je dovica do osesdeset štrtoga leta, ona ne zapuščala cerkvi, nego je s postom i z molitvami služila Bogi noč i den. I prav tisto vōro je prišla ta i hvalila Gospoda pa od njega pripovedavala vsem, ki so čakali odkupljenje Izraela. I gda so se spunila vsa po Gospodovoj pravdi, so se povrnilo v Galilejo, vu svoj varaš Nazaret. Dete je pa raslo i se krepilo, puno modrosti i milošča boža je bila v njem. (Luk. 2. 33—40.)

Dr. Franc Kulovec predsednik banovinske JRZ in naslednik dr. Korošca

Na dan pogreba dr. Korošca 17. dec. popoldne je bil soglasno izvoljen za predsednika JRZ v Sloveniji senator dr. Franc Kulovec, za podpredsednika g. Franc Snaj, bivši minister, za tajnika dr. Miha Krek, minister za razpoloženju, za blagajnika g. Marko Kranjc. Dr. Kulovec je postal tudi pod-

Š. Skledar: KLIC IZ DOMOVINE.

Vzhodni del pariškega Rdečega pasu je sameval v blede mesečini. Na kupu podrtij se je tu in tam zalesketal drobec bisernega snega in oznanjal zgodnjo zimo.

Čudna podoba, ki spremlja mo-gočna velemesta! Valovi življenja jo spreminjajo. Prinašajo novih moči in novega upanja, a bedo in izčrpanost odnašajo v daljave.

V razpadajoči baraki je brlela luč. Strahotne podobe so plesale ob njenem drhtečem plamenu. Po tleh so bila slamnata ležišča in kupi cunj. V kotu — na slami — je nekdo bolešno stokal in se nemirno premetaval. Ubogi mož je bil videti hudo bolan. In v tej boleznini je moral trpeti sam, ves zapuščen. Tovariši iz te revne barake so ga nocojšnji večer zapustili. Tako so delali pogosto. Bog ve, kje so si bližnji svojo nesrečo? Morda v kaki zakotni krčmi... In vendar je danes sveti večer!

Na bolnikova upadla lica se je naselila groza. Toda v njegovem srcu je živelo hrepenenje. Da, brezposelni delavec Jože je hrepenel daleč — v domovino, k svojim.

Mlad je še bil, ko je vzel Vratičevo Ančko. Lepa je bila. Imela je hišo in nekaj oralov zemlje. Ljubila

Po Slovenski Krajini

Prihodnja noveletna, osemstranska številka izide v torek 31. decembra. Voščila svojim odjemalcem za novo leto pošljite trgovci do 28. decembra v tiskarno v Lendavi!

Sobočka bolnica je dobila novega upravnika. Administrativni uraunik v Celju g. Ivan Grobelšek je bil imenovan za upravnika sobočke bolnice. Svoje mesto je že nastopil. Prejšnji upravnika g. Branko Wudler pa je odšel v Celje.

Polnih 15 let že vrši službo na naši gimnazijo g. Ubald Justin, profesor petja, znan delavec na glasbenem polju.

Čitali smo v časopisju, da se je v Soboti ustanovil odbor za zimsko pomoč, ki je že do sedaj nabral okrog 100.000 din. Delavstvo je to akcijo z veseljem pozdravilo, vendar pa se čudi temu, da edina delavska strokovna organizacija v Soboti ZZD v tem odboru ni zastopana, če prav so vsi pomoči potrebni Sobočanci člani te organizacije.

Tridnevne duhovne vaje za dekleta v Soboti. Od 13. in do 15. decembra 1940. so se vršile v Soboti krasno uspele duhovne vaje. Vodil jih je preč. g. Drago Oberžan, duh. svetnik iz Maribora. Kljub velikemu mrazu je redno prihajalo k nagovorom v farni cerkvi do 220 deklet. Vse klopi so bile popolnoma zasedene. V soboto popoldne so bile vse pri spovedi, v nedeljo ob 1/2 8 h pa so prepele Boga v svoje očiščene duše. Ob 10 h je imel voditelj slovesen zaključek s pridigo o namenu fantovskih odsekov in dekliških krožkov. G. voditelj Oberžan je z zadovoljstvom izjavil, da so to zanj bile največje duhovne vaje, kar jih je imel v zadnjih 20 letih. Po večini so bile udeleženske iz sobočke fare, iz sosednjih far pa iz Bogojne 5 in iz Hotize 3. Upamo, da bodo te duhovne vaje po dekletih zanesle ogenj živnega krščanstva v naše družine. — Veseli smo tudi, da je ob zaključku duhovnih vaj odmevalo po veliki sobočki cerkvi ljudsko petje, ki se je sedaj uvedlo tudi pri zornicah. Tudi to zelo poživi ljudsko pobožnost.

predsednik glavnega odbora JRZ v Beogradu.

Čez dva dni je nato novi predsednik dr. Kulovec odpotoval z banom dr. Natlačenom v Beograd, kjer ju je sprejel na razgovor knez namestnik Pavle, ministerski predsednik Cvetkovič in podpredsednik vlade dr. Maček.

sta se in pridno obdelovala svoj košček zemlje. In Bog ju je blagoslovil s sedmerimi otroki. Premalo je bilo zemlje za tako številno družino, premalo je bilo kruha. Mladi oče Jože je težko gledal lačno deco; odslej je bil žalosten. Začel je misliti na tuje kraje, kjer bi dobil dober zcslužek, s katerim ki preživljal svoje drage.

Bilo je na sprotoleje, ko se je odpraviljal po kruh. Zena je stala na podstenu in jokala. A otroci so bili lačni in to je Jožeta bolelo. Še enkrat se je ozrl, ko je stopil čez prelaz; nato je odšel po blatnem kolniku.

Nekaj časa je imel srečo. Bil je mlad in zdrav. Take pa so imeli v Franciji radi. Toda prenaporno in nezdravo delo v tovarnah ga je vrglo na grenko pot, po kateri so se opotekali že mnogi... Večina izseljencev iz Jožetovega domačega kraja je bila zaposlena pri poljskem delu na deželi. Tem je bilo bolje. Saj delo na polju je zdravo. Žena je Jožetu pisala, da so doma lačni. Toda mož v svoji žalosti niti odgovarjal ni. Prišel je v to barako, v to bedo in obup.

A sedaj, na sveti večer, ko je doma tako lepo, mora k svojim! Mora od teh strahotnih senc, ki se vračajo in ga strašijo... Kdo ve, morda so to duhovni pokojnih siromakov, ki so pred njim životarili v tej baraki?

Osebna vest. Razpisano pogodbeno pošto v Nemški Loki je dobila Smodiš Rozalija iz Gornje Bistrice, p. Črensovci. Upamo, da se bo kmalu vrnila v domači kraj, ko bo kako mesto na razpolago.

Za misijonara-novomešnika g. Cigana v Indiji je darovala N. iz Čakovca 80 din. Dar poslan salezijskemu zavodu na Rakovnik.

Na podporo Novlin je poslala Horvat Matilda od sv. Jakoba ob Savi 10 din, g. Paučič, žand. nar. Kamenica 10 din. Bog povrni!

Za Rafaelovo družbo v Črensovcih so poslali dare, nabrane prvo adventno nedeljo: Župnijski urad Polana 360 din. Župnijski urad Beltinci 60 din. Župnijski urad Hotiza 50 din.

Občni zbor krajevne KZ v Bogojni. V nedeljo dne 29. dec. 1940. bo imela krajevna Kmečka zveza občni zbor v društvenem domu. Vršil se bo takoj po velki maši. K polnoštevilni udeležbi vabljene vsi člani. — Odbor.

Kmetijski nadaljevalni tečaj na Hotizi. Kakor v vsakoletnem zimskem času, je tudi letos na Hotizi tri mesečni kmetijski tečaj, ki ga vodi šol. upravitelj g. Janez Plücko. G. upravitelj je zelo dober poznavalec kmetijske stroke, saj je napravil letos strokovni izpit v Mariboru z odličnim uspehom. Tečaj obiskuje veliko število mlajših gospodarjev in dečkov. — Trije fantalini, ki so se našlepali vina, so strgali nekemu posestniku nekaj lat z ograje. Čeprav ni bila velika škoda, so jih le morali že naslednji večer pohlevno pribiti nazaj. Da jih ljudje ne bi spoznali, so si sukne narobe oblekli. Pa so jih le!

Socijalni tečaj in zborovanje delavstva v Soboti. Zveza združenih delavcev v Soboti bo priredila dne 28. in 29. dec. socijalni tečaj v stari kavarni hotela Dobray za vse delavce naše Krajine. Ker bodo na tečaju predavanja o vprašanjih, ki so življenjskega pomena za vsakega delavca, vabimo vse delavce, da se tečaja vsi udeležijo. Tečaj se bo začel 28. decembra ob 8. uri in končal zvečer ob 6. uri (18. uri). Predavali bodo gg. prof. Potokar, Mastinšek, Bajlec, Rozman, Brumec, Casar Fr., Smersu in Pirih. — V nedeljo 29. dec. po zborovanju bo oficialna otvoritev knjižnice Delavske zbornice. Otvori jo vodja ekspoziture DZ v Mariboru tov. Mastinšek ter jo izroči podružnici ZZD v Soboti v upravo.

Si že pozabil,

da je v petek 27. dec. 1940. občni zbor Rafaelove družbe v Črensovcih ob 9. uri ker je vprašanje izseljenec važno za vse, pridi na občni zbor.

Čuj, ali ga ne kliče znan glas? — Tam so poljane, prebujajo se in ga kličejo. Preko njih je razlit soj božje svetlobe. V domači cerkvi se ljudje že zbirajo k polnočnici. Kako lepo doni svetonočna pesem v domači cerkvi! — Tam je njegov dom, sredi gaja stoji. Tam je žena z otroki — ob božičnem drevescu in pri jaslicah molijo. Tudi zanj, nesrečnega očeta. Zdaj ga zagledajo — sredi med njimi je. Oh, srečna duša! Še en globok vzdih, glava mu je omahnila... Spokojno je izdihnil.

Plamen na sveči je zatrepetal in ugasnil. Strahovi so še enkrat divje zaplesali — nato se je v temo prikradel mir.

Zjutraj so prišli tovariši. Kakor sence so se priplazili. Vsi so si bili podobni: izžeti in trudni.

Molče so pristopili k mrtvemu.

Roke je imel iztegnjene in oči so zrle mirno, blaženo. Nekdo je suho menil: „Jože je odšel domov. Tja si je vendar tako želel. Tudi mi bi radi tjakaj. Tukaj nam je hudo. Doma pa je vendar tako lepo...!“

Najmlajšemu izmed tovarišev, ki je imel menda še neiskušeno srce in blago dušo, se je utrnila solza.

Jože pa je bil zopet doma. Klic iz domovine ga je privabil. Ali ni bil to božji klic?

Sveti večer

Pokojno legel je večer na vas in vonj kadila dviga se v somrak, zvonovi že oznanjajo skrivnost, ki davno slutil si jih ti in jaz.

Že svečke so ob jaslicah prižgane ter svetijo nam v temno pot, saj danes zemlje in nebes Gospod prišel je rešit nas ljudi.

Tiho. Detece v naročju sladko spi, Mati božja poje mu uspavanko, Naj še srce moje z njo zaziblje z Detetom v prijeten sen vse dni.

Ljuzje Dobel.

Bombe na Sušak

Zadnjo nedeljo ponoči ob 1 h so bile vržene dve bombi na Sušak, ki jih je vrglo letalo neznan narodnosti. Ena bomba je napravila luknjo, globoko in široko 5 m, v dolžino pa meri 10 m. To pa zato, ker je padla na kamenite stopnice, na trda tla, v neposredni bližini občinskega poslopja. Ena oseba je bila težko ranjena, 8 pa lažje ranjenih. Preiskava bo dognala, čigavo je bilo letalo. Pravijo, da je bilo angleško.

Francoski zunanji minister Laval aretiran

Šepreden je francoski zunanji minister Laval podal ostavko na svojo službo, so ga francoske oblasti aretirale. Vse njegove listine so mu zaplenili. — Maršal Patain ga je namreč odstavil kot zunanjega ministra in svojega naslednika. Najbrž zato, ker je skušal z Italijo na samem delati proti Nemčiji. Hotel je napovedati vojno Anglijo.

Po bojiščih

Angleško-nemška fronta. Ker vlada nenavadno slabo vreme na zapadni fronti, je delovanje letalskih napadov zelo zmanjšano na obeh straneh. Le tuintam je preletela kaka manjša skupina letal sovražno ozemlje, a občutne škode si niso napravili ne eni ne drugi, le nekaj hiš je bilo razrušenih v Londonu. — Pač pa se je poostrila nemška pomorska vojna proti Angliji. Zlasti je bilo precej poškodovano mesto Sheffield.

Albansko-grška fronta. Grške čete so stalno napadale italjansko vojsko. Tudi Italjani so napravili protinapade a vendar napredujejo Grki proti Valoni. — Zadnji četrtek pa so se angleške ladje nenadoma prikazale v Jadranskem morju in z morske strani bombardirale Valono. Padlo je na Valono za 10 vagonov razstrelilnih snovi.

Afriško bojišče. Na tem bojišču je nenadoma nastal preobrat. Angleške čete so namreč nepričakovano prešle v napad na italijanske trdnjave v Libiji. Tako so se morali Italjani umakniti iz mesta Sidi el Barani, Angleži so ujeli več tisoč ujetnikov in pravijo, da jih je 30.000 in uničili 22 italijanskih letal. Tudi vojni plen orožja, municije in živežnih skladišč je bil zelo velik. Sedaj se bijejo boji že v italijanski Libiji sami.

1 589/40

Dražbeni oklic

Dne 3. februara 1941 ob 9.30 uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 22 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Bistrica vl. št. 1492 pod B 1/a parc. št. 161/215 travnik.

Ceniina vrednost: Din 2.000.—

Najmanjši ponudek. Din 1.334.—

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem opozarjamo na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, odd. II. dne 10. dec. 1940.

Pridnega, dobro razvitega fanta,

starega 16 let, želim dati izučiti ključavnictva ali pleksarstva. Fant ima veselje do te obrti. Ugodne pogoje poslati na ŠIMON ŠTEFAN, Šulinci št. 75, z. p. Gor. Petrovci.

Za novo sezono prinašamo

RADIOAPARATE

Minerva, Orion, Körting, Sachsenwerk, Hornyphon, Mende, Braun, Graetz, z dvoletnim jamstvom.

Baterijski aparati so opremljeni z D elektroni, delujejo brez akumulatorja. • Predvajanje aparatov brezobvezno - ceniki franco.

Dolgoročno odplačilo!

RADIO NEMEC

M. SOBOTA

Grčija

Odkar je Grčija v vojni z Italijo, nam stopa grška dežela vedno bolj pred oči. Saj je grška dežela čudovita v svoji zgodovini kakor tudi v zemljepisni legi. Današnji grški vojaki so res vredni nasledniki slavnih grških junakov. Da si nekoliko predočimo Grčijo, naj nam služijo naslednje vrstice:

Helada ali Grčija spada med balkanske države. Na severozapadu meji na Albanijo, kjer se sedaj odigravajo krvavi boji med Grčijo in Italijo in na Jugoslavijo, na severovzhodu pa na Bolgarijo in Turčijo. Velik del te države tvorijo predsem otoki različne velikosti, ki so pa zelo važni iz vojaških ozir. V sedanjem sporu med Italijo in Grčijo igra posebno važno vlogo otok *Kreta* ali *Kandija*, ki ga je dobila Grčija v drugi balkanski vojni l. 1912. Večje skupine otokov imajo svoje ime na primer *Kykladi*, *Sporadi* itd. Važno je tudi otočje *Dodekanez*, dvanajst otokov v zhodnem delu Sredozemskega morja oziroma ob zapadni obali Male Azije. Ti so pripadali do l. 1912. Turčiji, potem so jih končno zasedli Italijani, ki so še danes v njihovi lasti.

Grčija meri okrog 130.000 km².

Prešanje cigla

sprejem po hišah. Dnevno napravim 8-10.000 komadov z strojem. Včasih se lejko sklada.

GÁL FRANC
KOVAČ
DOL. LENDAVALA

Pojasnilo

Šef borze dela, g. Kerec mi je dal izjavo, da je marke v Maribori zmenjavala Zveza poljedelskih delavcev. S tem odpadne trditve, da so se marke na Borzi dela menjavale. Veliko krivico dela šefi Borze dela, ki ne bio zraven pri tej zmenjavi i tak ne on zakrivo, da so se marke dinar falej zmenjavale, kak je na prošnjo Rafaelove družbe (in Zveze poljedelskih delavcev) minister za socialno politiko določo najmre za 14:30 din. marka. G. Kerec ne tu nikaj kriv.

Tudi Zvezo poljedelskih delavcom naj ne krivi ničče, kajti „Putnik“ se je izgovarjal, da po *nalogi Narodne Banke* sme samo za 13:30 din. zmeniti. A Rafaelova družba prveje ministerske določbe i je zahtevala pri „Putniku“ od ministerstva določeno ceno. Da to dosegne, je pisala na banovino i ministerstvo, pritiskala desno i levo, celo na njeno prošnjo je po dobroti g. bana hodo član sveta Narodne Banke g. Avsenek iz Ljub-

ljane sam v Beograd k Narodnoj Banki. (Vistem smislu in na iste urade je razposlala prošnje tudi ZPD.) Tak se je doseglo, ka je minister-sko rešenje pa več mesečnoj borbi prišlo do veljave. Že pa tistom, kak je „Putnik“ v dobroj veri zmeno marke po 13:30 din. Zdaj pa itak dobijo tisti doplačano, ki so samo za 13:30 din. zmenjali svoje marke, ar kak,nas obvešča ministerstvo za socialno politiko, je „Putnik“ v te namen že plačao 15.000 dinarov. Zveza poljedelskih delavcov i „Putnik“ sta se držala razlage Narodne Banke, tak je prišlo do nesporazumljenja. Ka se pa tiče podpore, ki jo dobi Delavski Dom v M. Soboti, najmre objavljenih 10.000 din, te penez dobi zadruga „Delavski Dom“ gda glavna kontrola potrdi rešenje ministerstva.

Ne sodite nikoga! Ne jemati poštenja nikomi!

Klekl Jožef,
predsednik Rafaelove družbe
za Slov. Krajino

Pošta

Ivanč Franc, Filovci 36. 30 din sprejeli iz Zlatne grede, 10 din je bilo duga na letos, ar na posamezni naslov oba lista koštata 50 din 20 din smo spisali na 1941 leto.

Forjan Marija, Domajinci 64. Žilavec Karoli, ki je pokojni, smo daj stavili M. list na vaše pismo. Dopisnice nismo sprejeli. On je dužen na lani 17 din i na letos 17 din, skupno 34 din. Idlič Marija letos nema naših listov v Nemčijo. Na lani je dužna 56 din. Opmnite jo, kda pride domo, da plača. Vaš sin Anton je do konca junija dobivao naše liste i nam pisao. Zdaj pa tuje vojaske oblasti ovirajo pošiljanje naših listov. — Kozic Janez, Serdica 19. To je točno, da je lani 3. jan, in 9. decembra plačano po 15 din. A prva pošilatev je šla za kritje duga za 1938 leto. Če bi ljudje naprej plačivali, ne bi nastale domote. Ar pa nazaj plačujejo, se njim vidijo pomote, pri nas so pa istinski dugovje Zlato pa naša terjatev ostane veljavna. — Poredoš Andrej, Melinci. Javite nam naslov tistoga lanskoga naročnika, ki je ešče dužen

Prebivalcev ima približno 6.5 milijona. Kljub goratemu svetu, je Grčija povečini kmetska država. Največ pridelava olja, vina in tobaka — macedonski tobak uživa svetovni sloves. Grčija goji zlasti ovce in koze. Industrija ni posebno razvita. Sploh pa je Grčija v prvi vrsti pomorska država, ki je med prvimi državami z največjo mornarico.

Sedanji grški kralj Jurij II. vlada zopet od l. 1936. naprej. L. 1924. se je moral po enoletni vladi odpovedati prestolu in iti v London. Pri njegovih

Morda še ne veš,

da neki 50 letni ameriški farmer že tri leta išče potom oglasov v listih primerno žensko za ženitev. V tem času je že prejel okrog 5000 ponudb. Toda premeteni farmer pošlje na vsako ponudbo kartico s 15 vprašanji. Obenem pa zahteva od vsake ženske za vzorec štruca doma pečenega kruha. Do danes še ni dobil primerne neveste. Misliš, da je pri nas ne bi?

28 din. Se štete širitelstva rešiti zavolo starosti in drugoga posla? Vi ste ešče dober korenjak. Širjenje pa ne vzeme nikomi nikšega časa, zato ka v pol vōri vse razdelite, ka dobite. Pol vōre za širjenje Kristušovoga kralstva na zemli en tjeđen je na zemli edna najmenša malenkost. To je naš svet, tanač.

vladi mu pomaga zlasti general Metak-sas kot min. predsednik, zlasti na socialnem polju in v okrepitvi armade v obrambo domovine. On je tisti, ki je iz neznanne, slabo izvežbane grške vojske napravil dobro izvežbano in opremljeno vojsko, ki se danes tako junaško bori proti večji italijaski armadi.

Sedaj razpolaga Grčija se ž 600.000 izvežbanimi vojaki. Tudi letalstvo je povečano tako, da sedaj ima nad 400 letal.

POZOR! POZOR!

Ako se želite obskrbiti z najboljšimi

RADIOAPARATI,

izvolite pogledati brezobvezno našo zalogo najmodernejših aparatov svetov. znamk!

Strokovna delavnica za popravo vseh vrst aparatov. Postaja za polnjenje akumulatorjev kakor tudi strokovno popravilo istih!

Predvajanje aparatov brezobvezno!

FRITZ ŠTEFAN
LENDAVA

Preklic:

Podpisani Smodiš Štefan, Veščica, priznavam, da sem v „Dober pajdaš kalendariumu“ objavil pod svojim imenom P. Gaalovo pripovedko „Kak je Majkeš v gradi služo“, ne da bi zato prosil pisatelja dovoljenje in prosim sedaj, da mi g. pisatelj to oprusti.

Smodiš Štefan, Veščica.

Sprejememo

zdravo, resno, večjo, pridno, starejšo dekle
Plača dobra. - Župnišče Muta pri Mariboru.

NE POZABITE,

da imam v največji
izbiri in stalno v zalogi

RADIOAPARATE

najboljših znamk,

ŠIVALNE STROJE,

PISALNE STROJE,

KOLESA in GUME

še vse po nizki cen!

Štivan Ernest

Telefon št. 39. M. SOBOTA

MATIJA MALEŠIČ:

K P U H

POVEST SLOVENSKE KRAJINE

„Nekaj pomeni pri nas tri, štiri. Prevozili smo jih že najmanj deset, odkar si prvič rekel, da jih bo samo še nekaj. Zakaj si tako uredil, da pride-mo ponoči?“

Ritoper presliži Horvatovo vprašanje.

„Teško bi bilo najti pot domov. Moder si, Ritoper, letošnje leto ti nihče ne uteče z dela. Pogodbe znaš delati bolje ko hudiči!“

„Če utečeš, Horvat! Jokal ne bom za teboj! Ali lazim za teboj? Ali laziš za mano?“

„Prikleknil si me nase! Verige ne morem raz-trgati!“

„Vsaj molči in preišluj, kako bi jo raztrgal. Rad bi, da jo čimprej raztrgaš!“ Nedvoumen pogled spremlja Ritoperjeve besede.

V Horvatovih očeh sije neprikrito sovraštvo, ker mora pogoltniti odgovor.

Veren ga pogleda, sede k Horvatu in molči.

„Na verigi nas ima priklenjene. Samo nateg-niti mu je treba, pa gremo, če hoče, na delo na peklenske njive. Zakaj si hudičem je v zvezil!“

„Molči! Čuje te, pa ti zopet oponese dolgove.“

Veren pogleda Ritoperja. In za hip ga zazebe po hrbtu, ko presodi njegov srepi pogled, ki se meri s sivim sovraštvom Horvatovih oči. Globlje ko bi človek mislil sta se zagrizla ta dva drug v drugega.

„Kdor se pa zapiše hudiču, prejme tudi od hudiča plačilo. To je tako bilo in tako bo! Zapomni si to, Vereni!“ Glasno in s poudarkom go-vari Horvat.

In zopet zazebe Verena. Ali se ni zmešalo v Horvatovi glavi?

„Kaj zopet gode?“ vpraša Ritoper Verena in pomigne z očmi na Horvata.

„Predolga je voznja! Človeka se loteva ne-

stropnosti!“ meni Veren, popravlja svojo culo, ne pogleda ne Ritoperja ne Horvata.

„Kar sem rekel, sem rekel! In zapomni si to, Vereni!“ In Horvat ga krepko sune, ko da hoče poudariti pomen svojih besed.

Vlak žvižga in vozi počasneje. Ritoper ošine s temnim pogledom Horvata.

„Horvat, ko izstopimo, hočem s teboj na sa-mem govoriti par besed. Na samem in med štirimi očmi, da veš!“ Ritoperjeve besede so strupene in ne prikrivajo njegovih misli.

Horvat ga razdraženo pogleda, pa naglo po-vesi pogled, sede na klop, položi culo v naročje, nasloni nanjo komolce, v dlani položi glavo in zamiži.

„Ali počši še to noč?“ misli Veren. In v tretje ga zazebe pri misli, da se ne bo mogel izogniti, ko trčita skupaj.

Delavci molče. Iz Ritoperjevih ust so slišali danes prvo strupeno besedo.

3.

„Hitro, hitro! Vlak ne stoji dolgo! K meni, vsi semkaj k meni!“ Ritoper vrže svojo pletenico na mokra tla, stopi nanjo in kliče delavce. „Glej, Česar, da kdo ne ostane v vlakul — Ali ste vsi? Ni kdo zaspal?“

Komaj stopi zadnji delavec s culo v krog o-koli palirja, zažvižga vlak in odhrumi temno noč.

Tri, štiri medle luči brlijo na postajici, vse naokrog gluha, črna noč; nikjer ni videti žaru iz razsvetljenega gradu, v temi ni razločiti, da bi kje v bližini migotale lučke na marofu ali po hišah. Droben, gost dež pada na delavce.

„Ali smo vsi?“

Molk.

„Potrpite malol Grad je nekoliko od rok! Kmalu se vrnem in vas popeljem na marofe.“

„Kaj ne bi v gradu prenočili?“ vpraša nekdo. Glas ni Horvatov.

„V gradu, kakopak! In na pernicah in po meh-kih naslanjačih!“ se obregne drugi glas. Tudi ta glas ni Horvatov.

„Ko bi vsaj v grajskih hlevih!“ se brani prvi.

„Kdo bo taval v tej črni temi in v tem dežju na marofe?“

„Potrpite! Morda... morda prenočimo pri grajskih.“ Ritoper nese svojo košaro v odprto lopo. Naglo navalijo za njim delavci, posedejo po klo-pah, drugi se prerivajo in suvajo. Vsi bi radi v lopo. Lopa je majhna in tesna.

Horvat ne sili v lopo. Med klici ni čuti nje-govega glasu. Ob strani stoji in nepremično gleda na Ritoperja.

„Popazi, da se ne razpršijo!“ šepne palir Ča-sarju in odhiti v noč.

V daljavo nekam se izgublja hropenje vlaka. Železničar pogasi luči in odide s svetiljko. Iz črne teme diha vlaga, mraz in dež, dež. Ko da se je zajedla črna noč v srca in jih napolnila s svojo temino molče delavci, se prerivajo in sillijo v lopo. Lopa pa je že polna.

„Dež pada! Na dežju ne morem stati!“ Nekdo rije z glavo in komolci v lopo.

„Kaj mi stopaš na noge?“ se razjezi nekdo na pragu lope.

„Stoj ti na dežju!“

„Pa bi se prej pobrigal, da prideš pod streho!“

„Ko ste pa planili vanjo ko lačni volkovi na mrhovino!“

„Kaj hočeš dobiti pest pod rebra? Natlačeni smo ko vreče, ki ga neseš v mlin.“

„Kam silliš, če ni prostora?“

„Stisnite se malo!“

„Ne gre!“

Neprijazni so glasovi, tuje in osorno zvene.

Česar prižge vžgalico in posveti v lopo. Te-sno drug ob drugem stoje delavci in se premikajo ko celota, ko jih sujejo tisti, ki bi radi pod streho. Mrki in neprijazni so njih obrazi.

„Malo bi se stisnili! Vsaj za te male!“

Deklice in dečki se niso pririnjili v lopo. Tež-ko jim je na mrazu in dežju. Zobje šklepetajo. Ne vedo in ne morejo si pomagati. Brezupno buljijo proti lopi.

„Nekaj jih naj izstopi, da napravite prostor za te male!“